

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 9. Quot modis tollitur obligatio juramenti promissorii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

ciat voluntaria invocatio Dei in testimoniū: at obligatio ex natura rei inseparabilis est à juramento, supposita materiā licita; nec jurans potest hanc ulla tenus vitare, sed necessariò tenetur efficere verum id, quod juravit, ne Deus in testem falsitatis adductus sit. *Ita Suarez, Lessius, Valentia, & alii multi.* 2. Ex communi semper est mortale, tum quia gravis est irreverentia in Deum adducere eum in testem nolendo obstringi illius testimonio, vel obligationem inde contractam implere: tum quia est perjurium, cùm sit mendacium juramento confirmatum; nam jurans vocat Deum in testem voluntatis se obligandi, & implendi, quam significant voces, ex usu & fine juramenti, quāmque scit se non habere.

Not. Clerus Gallican. An. 1700. has propositiones ut pernicioſas, & bonæ Fidei contrarias damnavit: *Qui intentionem jurandi non habet, licet falsò juret, non pejerat, et si alio crimine tenetur, putat mendacii alicujus. Qui jurat cum intentione non se obligandi, non obligatur ex vi juramenti.*

Q. 9. *Quot modis tollitur obligatio juramenti promissorii?*

Resp. Ex communi his 1. Materiæ mutatione, videlicet si res jurata fiat postea im-

- Tom. I.

Qq

pos-

possibilis, vel illicita ob Superioris prohibitionem, vel prorsus inutilis ad intentum finem, vel noxia ei, cui promissa est. Cum aliquis jurat, vel promittit se facturum voluntatem alterius, intelligenda est debita conditio: si scilicet id, quod ei mandatur, licitum sit, & honestum, & possibile, sive moderatum. ait S. Thom. q. 98. a. 2. ad 3. Item ex communi si fiat aliqua mutatio ita notabilis, ut res jurata videatur in alio statu constituta, & diversa notabiliter ab ea, quæ promissa est, ex cap. 17. & 25. de Jurejur. nam talis mutatio quasi aliud objectum facit, ad quod jurantis intentio non extenditur, ut si jurasti te jejunaturum certo die, & eodem die incidas in morbum gravem. Hinc parentes, qui jurarunt se punituros liberos, vel heri famulos, non tenentur eos punire, si poenam jurata digni non sint, quia invalidum fuit ab initio juramentum, utpote de re illicita: vel licet poena digni sint, si punitio videatur plus obscura quam profutura, vel si filius corrigi paratus veniam petat: nam notabiliter mutatus est status rei; & juramentum comminatorium habet hanc conditionem tacite intellectam, nisi sit melius non servare, nisi punitio inutilis sit. Idem dicitur id accidat, quod si fuisset juramenti tempore, jurans temerarius ac insipiens haberetur: nam tunc ad id nullatenus se extenuit jurantis intentio.

2. Con-

2. Condonatione, seu remissione facta ab eo, in cuius solius favorem juratum est, ob subtractionem materiae; nisi res promissa fuerit principaliter in honorem Dei: nam hoc ipso quod promissarius promissio- ni renuntiat, tollit juramenti materiam, quod proinde jam non obligat.

3. Commutatione facta à Superiore ju- stâ de causâ, si promissio facta sit Deo. Si verò facta sit in utilitatem hominis, & ab eo acceptata, res promissa potest commu- tari cum ejus consensu.

4. Irritatione factâ ab eo, cui persona seu voluntas jurantis, vel materia juramen- ti est subjecta, sicut dixi de voto. Nam juramentum non obligat in damnum, seu præjudicium tertii, & fit sub conditione, nisi contradixerit talis persona, alióqui res jurata esset illicita, utpote contra jus alte- rius. Sic Superior Regularium potest va- lidè, etiam sine causa, irritare juramenta subditorum, pater filiorum, maritus uxoris, dominus servi, circa ea, quæ eorum potestati subjiciuntur, & in iis casibus in quibus possunt eorum vota irritare. *Ita S. Thom.*

5. Si alter non servet promissa cap. 3. de *Jurejur.* Ratio horum generalis est, quia in juramento promissorio, sicut in vo- to, & promissione, hæc conditiones genera- les secundūm Canones, & communem usum includuntur, si potero. *Si res non mutetur*

notabiliter. Si acceptes. Nisi remittas.
Si is, cui voluntas, vel materia subest, non
contradicat, aut aliter disponat. Salvo
jure Superioris. Si alter stet promissis, su-
am obligationem impleat. Unde non im-
pleta conditione cessat obligatio.

6. Demum dispensatione, quæ fieri po-
test ob justam causam à Superiore habente
ordinariam potestatem dispensandi in vo-
tis, ut sunt Episcopi, non tamen ii, qui so-
lùm habent potestatem delegatam dispen-
sandi in votis : nam juxta stilum Curia
Romanae privilegium dispensandi in votis
distinguitur à privilegio dispensandi in ju-
ramentis. Ita Nav. Azor, Lessius, &c.

Juramentum tamen promissorium, sicut
votum, factum in commodum tertii, & ab
eo acceptatum , non potest sine ejus con-
sensu relaxari , nec commutari etiam in me-
liùs à Superiore ; cùm alter per acceptatio-
nem jus ad rem illam acquisierit , nisi in tri-
bus casibus 1. Ob bonum commune , quod
privato præferri debet : ut si quis juratus
promiserit alteri Beneficii sui resignatio-
nem , Episcopus aliud multò dignorem, &
aptiorem judicans , posset illum solvere ab
obligatione juramenti. 2. In poenam ali-
cujus criminis , in materia , quæ Superioris
jurisdictioni subjaceat. 3. Ratione inju-
riæ juranti illatæ , ut cùm juramentum fuit
metu vel fraude extortum , &c.

Q.